

BUTLLETÍ MENSUAL DEL PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

Nº 29, Juliol/Agost 2008

TITULARS DEL MES

» [RECOMANA AQUEST BUTLLETÍ](#) «

retrocés

- **AFGANISTAN:** Un atac aeri perpetrat pels EUA, del qual les Nacions Unides tenen evidències clares, causa la mort de 76 civils i provoca la condemna del Govern afganès i manifestacions al país.
- **ALGÈRIA:** Diversos atemptats durant el mes d'agost, reivindicats per l'Organització d'al-Qaeda en el Magrib Islàmic, causen la mort de 95 persones, inclosos civils, gendarmes i militars.
- **XINA:** Diversos atemptats provoquen la mort de 30 persones a la regió de Xinjiang, fet que alguns analistes qualifiquen com el brot de violència més intens dels últims anys.
- **GEÒRGIA (ABKÀHZIA, OSSÈTIA DEL SUD) – RÚSSIA:** Ambdós països s'enfronten en una guerra oberta de cinc dies a Ossètia del Sud i a altres zones de Geòrgia, frenada per un fràgil acord d'alto el foc i seguida del reconeixement de Rússia a la independència de les dues regions secessionistes.
- **ÍNDIA (JAMMU I CAIXMIR):** Després de l'assassinat d'un destacat líder independentista, s'intensifiquen les protestes iniciades al juny, que van ocasionar l'assumpció del control directe de l'estat pel Govern indi i que han provocat la mort d'unes 25 persones.
- **ISRAEL – PALESTINA:** El primer ministre, Ehud Olmert, declara que Israel no permetrà la tornada de cap refugiat palestí com part d'un futur acord.
- **NIGÈRIA (DELTA NÍGER):** Augmenten els enfrontaments entre diferents faccions i bandes armades pel control del tràfic il·legal de cru i del territori a l'estat de Rivers, després que el MEND declarés trencada la treva i Ibrahim Gambari abandonés la seva posició de mediador dins del comitè de pau creat pel Govern.
- **RD CONGO:** Nacions Unides desvetlla que cascos blaus indis han comès explotació sexual i abusos de la població civil.
- **SRI LANKA:** El conflicte s'intensifica, amb 200 morts en les últimes dues setmanes i l'avanç de l'exèrcit cap a la capital simbòlica de l'LTTE, després que el Govern informés que 5.714 membres de l'LTTE i 520 militars havien mort des de la ruptura de l'alto el foc al mes de gener.
- **SUDAN (DARFUR):** L'ordre d'arrest sol·licitada pel fiscal de la CPI contra el president, Omar al-Bashir, coincideix amb la intensificació dels combats a la regió i l'atac contra un camp de desplaçats interns per part de les FFAA que no va poder ser evitat per la UNAMID.

- **BOLÍVIA:** El president convoca un referèndum per a aprovar la nova Constitució després que ell i els prefectes departamentals fossin ratificats en els seus llocs, mentre augmenten les aturades i les protestes a les províncies autonomistes de la Mitja Lluna.
- **CÔTE D'IVOIRE:** Membres de les Forces Nouvelles protagonitzen diversos aixecaments a Bouaké (nord) exigint la implementació dels programes de DDR i el pagament i augment dels diners per a la desmobilització.
- **FILIPINES (MINDANAO):** S'intensifiquen els enfrontaments després de la decisió del Tribunal Suprem de suspendre, de forma cautelar, la signatura de l'acord sobre els territoris ancestrals del poble moro entre el MILF i el Govern, mentre el líder del grup armat alerta del risc d'una guerra total.
- **GUINEA-BISSAU:** Les Nacions Unides mostren la seva preocupació per la sortida del principal partit PAIGC del Govern d'unitat nacional de Guinea-Bissau i la destitució del primer ministre a tres mesos de les eleccions.
- **IRAQ:** El vet kurd pel desacord sobre Kirkuk impedeix l'aprovació de la llei electoral, mentre l'ONU proposa celebrar les eleccions d'octubre a la resta del país.
- **MARROC – SAHARA OCCIDENTAL:** El secretari general de l'ONU no renova el mandat al seu enviat especial per al Sàhara Occidental, després de la petició formulada pel Front POLISARIO.
- **MAURITÀNIA:** Un cop d'Estat el 6 d'agost derroca al president Sidi Ould Cheick Abdallahi, escollit el 2007 a les primeres eleccions democràtiques des de la independència.

- **NIGÈRIA – CAMERUN (BAKASSI):** El Govern nigerià cedeix el control total de la península al Camerun malgrat l'augment de la violència a la regió i el descontentament entre la majoria dels seus pobladors, d'origen nigerià.
- **PAKISTAN:** Dimiteix el president Pervez Musharraf davant el procés de destitució que el seu Govern havia iniciat contra ell.
- **PERÚ:** El Congrés deroga els decrets llei que permetien agilitzar la compra-venda de territoris a la selva després de 10 dies de mobilitzacions al nord del país, mentre se succeeixen les manifestacions contra la política econòmica del Govern, qualificada d'ineficaç a l'hora de reduir les desigualtats.
- **R. CENTREAFRICANA:** L'oposició política i armada es retira del procés de diàleg inclusiu com a conseqüència d'una proposta governamental d'amnistia favorable al Govern.
- **RÚSSIA (INGUSHETIA):** Augmenta la violència a la república caucàsica, amb una incursió rebel a gran escala a la capital i nous atemptats en altres localitats.
- **TAILÀNDIA:** Augmenta la tensió per les protestes de centenars de simpatitzants de l'oposició que demanen la dimissió del Govern.
- **TURQUIA:** S'incrementa la tensió en el país a causa de la concurrència de diversos atemptats en ciutats de l'oest durant els mesos d'estiu, incloses dues bombes a la fi de juliol a Istanbul que van matar a 17 persones i van ferir a 150.
- **ZIMBABWE:** El diàleg entre el partit del president Mugabe, ZANU-PF, i la principal facció de l'MDC, liderada per Morgan Tsvangirai, continua en l'impasse davant la falta d'acord sobre el repartiment del poder.

- **ARGENTINA:** Tres alts càrrecs de la dictadura són condemnats a cadena perpètua per violacions dels drets humans i genocidi, encara que la seva avançada edat impedirà que ingressin a la presó.
- **BURUNDI:** Es reuneixen per primera vegada després d'un any el president i el líder de les FNL per a relançar el procés de pau.
- **EQUADOR:** La nova Constitució serà sotmesa a consulta popular al setembre sota l'observació de la UE, l'OEA i el Centre Carter.
- **HAITÍ:** Després de quatre mesos de crisi política i institucional, el Parlament ratifica a l'agost l'elecció de Michèle Pierre-Louis com a primera ministra.
- **ISRAEL – LÍBAN:** Israel allibera a cinc presoners palestins i completa l'última fase de l'acord aconseguit amb el grup Hezbollah.
- **LÍBAN – SÍRIA:** Després de la visita del president libanès a Damasc, ambdós països decideixen normalitzar les seves relacions diplomàtiques i abordar la qüestió del traçat de fronteres.
- **NEPAL:** El líder de l'antiga guerrilla maoista, Prachanda, és nomenat primer ministre del país, després de la finalització del conflicte armat.
- **PALESTINA:** Cinc grups palestins acorden reprendre el diàleg amb la mediació d'Egipte després dels violents enfrontaments ocorreguts a principis d'agost.
- **SÈRBIA:** Radovan Karadzic és arrestat i traslladat a l'Haia 13 anys després d'haver estat acusat pel Tribunal Penal Internacional per a l'ex Iugoslàvia.
- **SOMÀLIA:** Culmina l'acord de pau entre el GFT i la facció moderada de la coalició ARS iniciat al juny amb el compromís d'un cessament d'hostilitats i l'establiment d'una missió de l'ONU composta per països amics que substitueixi a l'AMISOM.
- **XIPRE:** Els líders grecoxipriota i turcoxipriota acorden iniciar al setembre les negociacions directes per a una solució del conflicte, que serà després sotmesa a referèndum a les dues comunitats.

TEMA DEL MES

El conflicte entre Geòrgia i Rússia: missatges internacionals, violències locals

La intensa guerra oberta de cinc dies de durada entre Geòrgia i Rússia a l'agost ha situat en el mapa i en l'agenda internacional al diminut i oblidat territori d'Ossètia del Sud. A la vegada, ha evidenciat la fragilitat inherent als conflictes no resolts, aquells en els quals, sense que hi hagi un acord definitiu que obri les portes a la resolució de les causes de fons, es mantenen en una situació de "no guerra - no pau" que fluctua i que comporta sempre el binomi risc-oportunitat. En el cas d'Ossètia del Sud, la tensió havia anat en augment des que el 2004 el llavors recent triat president Mikhaïl Saakashvili va intentar per la força posar fi al mercat negre i al contraban en aquest territori que funciona com a Estat de facto. Com a Abkhàsia, les tensions es van aguditzar de nou a partir de 2006, en estreta relació amb l'empitjorament de les relacions russogeorgianes, fins a arribar a un punt d'ebullició a l'estiu de 2008. La corba del conflicte ha estat clarament progressiva i ascendent, mentre la comunitat internacional, confiada en la letargia dels anomenats "conflictes congelats", no ha reaccionat fins a veure ressorgir obertament el conflicte.

La majoria de lectures i reflexions amb motiu de la crisi d'Ossètia del Sud s'han centrat en el pla de les relacions internacionals i els missatges implícits en la brutal i desproporcionada resposta de Rússia a la desafortunada i també cruenta ofensiva georgiana. A saber, entre d'altres: per una part, l'advertiment rus a totes les repúbliques ex soviètiques en contra de l'apropament o integració a les institucions polítiques i de seguretat d'Occident (Geòrgia estava negociant la seva entrada a l'OTAN), en el marc del què alguns experts anomenen la doctrina russa de sobirania limitada per als països que

aquesta considera de la seva àrea d'influència; i, per una altra part, l'escenificació del ressorgir de Rússia com a potència política i militar, tant per a consum de l'opinió interna com per a les seves contraparts internacionals, i la seva negativa a deixar de ser el gegant energètic d'Euràsia. A això s'afegeixen altres preguntes fonamentals, també en el pla internacional, entorn de la capacitat d'acció i paper de l'OSCE i del Consell de Seguretat de l'ONU en la prevenció i resolució de conflictes, així com a la idiosincràsia de l'OTAN. I, sense dubte, a la necessitat urgent d'aprofundir des del dret internacional sobre la relació complexa i difícil entre els drets de sobirania i integritat territorial, per una part, i el d'autodeterminació, per una altra.

Així mateix, convé afegir la mirada local sobre el conflicte concret a Ossètia del Sud i el conjunt de Geòrgia. El balanç humanitari (més de 100.000 persones desplaçades; 133 ossetes morts - inicialment xifrats en 2.000 per Rússia-, i 216 georgians; abundants relats d'atacs indiscriminats de totes les parts contendents contra la població civil; i l'ús de bombes de dispersió per part de Rússia, entre altres coses) i el resultat de la disputa (control de Rússia del territori osseti i d'altres zones de Geòrgia, i destrucció dels enclavaments georgians a Ossètia del Sud, entre altres coses) fan molt difícil imaginar una futura resolució del conflicte que contempli la coexistència i l'entesa entre georgians i ossetes. La falta de compromís del lideratge rus, osseti i georgià amb la construcció de confiança entre les parts i la seva aposta, en canvi, per l'ús de la força han acabat per dur a uns i a altres a una nova situació més complexa, dividida i incerta.

ARTICLES, INFORMES I COMUNICATS DE PREMSA

- Escenaris de pau i de guerra en el nord d'Uganda.
Quaderns de Construcció de Pau, nº 6, juliol de 2008.
- Côte d'Ivoire: reptes i qüestions pendents un any després de Ougadougou.
Quaderns de Construcció de Pau, nº 5, juliol de 2008.

AGENDA

Cinquena ronda del procés de Diàleg Compost entre l'Índia i el Pakistan	21 i 22 de juliol
Eleccions legislatives a Angola	5 setembre
Eleccions legislatives a Hong Kong	7 setembre
Eleccions parlamentàries a Rwanda	15 setembre
Referèndum a l'Equador	28 setembre

» **RECOMANA AQUEST BUTLLETÍ** «

Si vol més informació sobre el Programa de Conflictes i Construcció de Pau i l'Escola de Cultura de Pau (Universitat Autònoma de Barcelona) visiti la nostra web: <http://www.escolapau.org>

Per a qualsevol comentari o suggeriment pot dirigir-se a: alerta.escolapau@pangea.org

Si desitja subscriure's als nostres butlletins o rebre informació de l'Escola de Cultura de Pau, faci [clic aquí](#).

Si desitja donar-se de baixa, faci [clic aquí](#).

canalsolidario.org
la información que te mueve

Amb el suport

Si no pot previsualitzar la imatge realitzi un [clic aquí](#)